

SPOROČILO ZA MEDIJE št. 103/25

Luxembourg, 1. avgust 2025

Sodba Sodišča v združenih zadevah C-758/24 | [Alace] in C-759/24 | [Canpelli]¹

Mednarodna zaščita: Označitev tretje države za „varno izvorno državo“ mora biti predmet učinkovitega sodnega nadzora

Prošnja državljana tretje države za mednarodno zaščito se lahko zavrne po pospešenem postopku na meji, če država članica njegovo izvorno državo označi kot „varno“. Sodišče je pojasnilo, da se ta označitev lahko opravi z zakonodajnim aktom, če je ta lahko predmet učinkovitega sodnega nadzora, ki se nanaša na spoštovanje materialnih meril, določenih s pravom Unije. Viri informacij, na katerih temelji ta označitev, morajo biti na voljo prosilcu in nacionalnemu sodišču. Vendar država članica ne sme vključiti države na seznam varnih izvornih držav, če ta ne zagotavlja zadostne zaščite celotnemu prebivalstvu.

V skladu z Direktivo 2013/32/EU² lahko države članice pospešijo obravnavo prošenj za mednarodno zaščito in jo opravijo na meji, kadar take prošnje vložijo državljani tretjih držav, za katere se šteje, da zagotavljajo zadostno zaščito. V Italiji se ta označitev tretjih držav kot „varnih izvornih držav“ od oktobra 2024 izvaja z zakonodajnim aktom. V skladu s tem aktom se Bangladeš v Italiji šteje za tako „varno izvorno državo“.

V tem okviru sta bila državljana Bangladeša, ki so ju italijanski organi rešili na morju, na podlagi Protokola Italija-Albanija³ pripeljana v center za tujce v Albaniji, kjer sta vložila prošnjo za mednarodno zaščito. Italijanski organi so njuno prošnjo obravnavali po pospešenem postopku na meji in jo zavrnila kot neutemeljeno z obrazložitvijo, da se njuna izvorna država šteje za „varno“.

Prosilca sta zavrnilno odločbo izpodbijala pred sodiščem v Rimu, ki se je obrnilo na Sodišče, da bi pojasnilo uporabo koncepta varne izvorne države in obveznosti držav članic glede učinkovitega sodnega nadzora. Predložitveno sodišče trdi, da v zakonodajnem aktu iz oktobra 2024 v nasprotju s prejšnjo ureditvijo niso navedeni viri informacij, na katere se je italijanski zakonodajalec oprl pri oceni varnosti države. Zato naj bi bila tako prosilcu kot sodnemu organu odvzeta možnost izpodbijanja oziroma nadzora zakonitosti take domneve o varnosti s preučitvijo zlasti izvora, verodostojnosti, zanesljivosti, upoštevnosti, aktualnosti in popolnosti teh virov.

Sodišče je odgovorilo, da **pravo Unije ne nasprotuje temu, da država članica z zakonodajnim aktom tretjo državo označi za varno izvorno državo, če je ta označitev lahko predmet učinkovitega sodnega nadzora**. Ta nadzor se mora nanašati na spoštovanje materialnih pogojev za tako označitev, določenih v Prilogi I k Direktivi, zlasti kadar je pravno sredstvo vloženo zoper odločbo o zavrnitvi prošnje za azil po pospešenem postopku, ki se uporablja za državljane tako označenih držav.

Sodišče je tudi poudarilo, da **morajo biti viri informacij, na katerih temelji taka označitev, dovolj dostopni tako tožeči stranki kot pristojnemu sodišču**. Namen te zahteve je zagotoviti učinkovito sodno varstvo, ki prosilcu omogoča, da učinkovito uveljavlja svoje pravice, nacionalnemu sodišču pa, da v celoti izvaja nadzor. Poleg tega lahko sodišče pri presoji, ali so pri taki označitvi upoštevani pogoji iz Priloge I k Direktivi, upošteva informacije, ki jih je samo zbralo, če preveri njihovo zanesljivost in da obema strankama v postopku možnost, da predložita svoja stališča o teh dodatnih informacijah.

Nazadnje, Sodišče je pojasnilo, da **država članica** do začetka veljavnosti nove uredbe, ki bo nadomestila direktivo, ki se trenutno uporablja, za „varno“ izvorno državo ne more označiti tretje države, ki za nekatere kategorije oseb ne izpolnjuje materialnih pogojev za tako označitev. Nova uredba,⁴ ki dopušča določitev izjem za take jasno prepoznavne kategorije oseb, bo začela veljati 12. junija 2026, zakonodajalec Unije pa lahko ta datum prestavi na zgodnejši datum.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo in povzetek sodbe, kadar je bil ta povzetek pripravljen](#), sta objavljena na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793.

Posnetki z razglasitve sodbe so na voljo na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

[Tukaj](#) bo na voljo videoposnetek z razlago Sodišča Evropske unije glede sodbe.

Ostanite povezani!

¹ Ime te zadeve je izmišljeno. Ne ustreza resničnemu imenu nobene od strank v postopku.

² [Direktiva 2013/32/EU](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o skupnih postopkih za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite (v nadaljevanju: Direktiva).

³ Protokol med Italijo in Albanijo, sklenjen v Rimu 6. novembra 2023 in ratificiran z zakonom št. 14 z dne 21. februarja 2024, o ustanovitvi centra za tujce in repatriacijo na albanskem ozemlju, vendar pod italijansko jurisdikcijo. Ta center je namenjen prosilcem za mednarodno zaščito in dopušča uporabo pospešenega postopka na meji, ki se uporablja za državljane držav, ki se štejejo za varne.

⁴ [Uredba \(EU\) 2024/1348](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. maja 2024 o vzpostavitvi skupnega postopka za mednarodno zaščito v Uniji in razveljavitvi Direktive 2013/32/EU.